

Følgende artikkel stod å lese i Akershus Amtstidende den 31. desember 1929:

Fra Aas

Fru Kristine Haslum, som idag fyller 75 år, er født på Nordre Slørstad i Ås.

Det er tyndt i rekkene nu av den generasjon her i Ås som har levet med og kan fortelle noe fra den gamle tid i bygden – hvis begivenheter vi som er av den senere tid kun kan stifte bekjenskap med gjennom historien og gjennom hvad vi hører fortalt. Men som småjente husker fru Haslum at hun fulgte med sine foreldre til gamle Ås kirke. Hun husker også godt hvor Slørstadstolen var i kirken – det var den tredje eller fjerde stol fremmefra – forteller hun. Og begivenhetene St. Hans aften – 23. juni 1866 – da grunnstenen laes til nuværende Ås kirke, de blev for henne et minne hun vel aldrig vil kunne glemme. Hun fikk da lov å være med sin bestemor for å se på dette. Hun husker den store forsamling, så myntene som blev nedlagt, og husker kapellan Støren holdt en tale. Og den svære lysning i nattens mørke som opstod da gamle Ås prestegård brandt – natten til 9. april 1867 – merket man også på Slørstad. I den tid viste man jo ikke av telefon og derfor blev hele familien stående ute på gårdsplassen på Slørstad og i stor undren betrakte denne forferdelige ildsoile som reiste sig på den annen side av skogen fra den to etages svære prestegårdsbygning. Som småjente fikk hun være med å se på at der eksersertes på Skydsjorden i Nordby, men hun var blitt voksen jente da den store feltleier i 1875 lå forlagt om Ås kirke – og da hun som den øvrige del av egnens befolkning drog dit for bl. a. å få se kongen. Oscar

II var da noen få år forut blitt konge og hans kraftige, ranke og statelige skikkelse vakte alles beundring. Hun husker også – uaktet dette nu hendte for over 63 år siden, og at hun selv kun var fylt 12 år – hvilket nedslående inntrykk det dengang gjorde på flere gamle folk i hennes nærhet, da dette rykte blev spurt, at nu skulde gamle Ås kirke og fjernes.

Det er særlig et par vesentlige egenskaper, som den der lærer fru Haslum å kjende straks merker sterkt å hefte ved henne. Den ene er den at hun viser en sterk vilje til å ville klare sig selv i livet – og uten å måtte bli fallende noen til byrde. Og den annen egenskap er denne hennes visende altid gode humør. Og når man merker sig dette ved hende – sammen med hendes store arbeidsomhet, hendes nøisomhet og hennes altid stilfarende og beskjedne fremtreden, da må en uvegerligen få en følelse av, at en her står overfor en av de gamle gode skoler – en av de mennesker en gjerne vil si det om, at det er godt stoff i vedkommende – og at det er et menneske av det rette slaget.

Det faldt ikke i fru Haslums lodd da hennes mann døde, eller da hun selv paserte syttiårgrensen, å få et understøttelsesbidrag å trøste sig til – nei noe slikt med pensjon var ikke kjendt dengang blandt arbeidere, der hun virket.

Hun begyndte sin skolegang på gården vestre Haugerud i Ås. Skolen flyttedes senere over i en gammel to etasjes bygning på gården Aschjem – for derefter å flytte ned til Hoelstad. Hun har i sin skolegang gått for – fem lærere.

Hun husker alle prester i Ås fra

Berner av, og blev konfirmeret av Heffermehl i nuværende Ås kirke.

Hennes far døde, da hun var 18 år gammel, og var så i mange år hjemme på Slørstad og hjalp sin mor med gårdsstellet. Blev i 1893 gift med Hans Haslum og flyttet da til Steilene, hvor han var ansatt.

Han døde fra henne i 1911 og ekteskapet var barnløst. Derefter var hun en tid i Drøbak og kom til Ås menighetshus i 1914, hvor hun siden har været. Fru Haslums mor døde hos henne i 1918 – moren var da 90 år gml.

Det er ikke altid noen lett sak å fylle den stilling fru Haslum nu har ved Ås menighetshus. Her skal skures og her skal stelles, og fyres slik at alle blir tilfrets. Her holdes i årets løp mange møter og mange fester. Gjennom det lille – og ofte så altfor

trange kjøkken går her i årets løp en hoben av valgte komitéer – som også da ifølge sitt mandat vil styre og stelle. Men ikke minst samværet her med disse – ofte så høist forskjellige sinn og luner har fru Haslum i årenes løp vunnet sig en popularitet og en hengivenhet som hun nok på dagen i dag også vil få føle noe av.

Fru Haslums eneste søster utvandret for mange år siden til Amerika og døde der. Hennes eneste bror ligger fortiden alvorlig syk på Bærums sykehus – hos ham har hun været nu i julen. Fru Kristine Haslum står på sin 75 års dag – slektskapsmessig sett – så alene som vel noen kan stå. Men alene idag vil hun allikevel ikke være. En ung dame kom og bad mig skrive noe om fru Haslum – nu i anledning dagen, og dette var mig en glede å gjøre. S.

Menighetshuset 1910. Christine Haslum bodde på to loftsrom i de høyre delen av bygningen til hun var 82 år. Foto: Menigheten

Gamle Ås kirke som ble revet i 1866. Kopi fra heftet «Ås kirke – interior og historie»

Gamle Ås kirke og prestegård

Den gamle Ås middelalderkirke lå noen titalls meter lengre nord en dagens kirke. Den var i sin tid den største kirken i Follo. Prestegårdens hovedbygning, som brant i 1867, lå vest for alleen som fører opp mot kirken. Fra N.A. Dahls bok, Aas herred, kan man lese:

I 1866 blev den gamle Kirke nedreven. Det følgende Aar fulgte den gamle Prestegaardsbygning den i i Undergangen. Den blev Natten til 9de April 1867 et Offer for Luerne. Paa den Tid benyttedes den som Arbejderbolig for et halvt Snes Familier med en stor Skok Børn. Ilden antoges opkomme i 2den Etage; den havde allerede ødelagt Trappen, da Folk vaagnede, og de ovenpaa Boende maatte redde sig ved at kaste sig ud af Vinduerne i aldeles blottet Tilstand. En Kvinde blev Krøbling for Livet, og et Par andre kom ogsaa tilskade. I kort Tid var den store Bygning lagt i Aske. Direktør Dahl med sit Mandskap af Landbruksskolens Elever og Læringer og Skolens Sprøite var strax kommen tilstede, og det lykkedes at begrænse Skaden til den ene Bygning. Den nærliggende Drengestuebygning var flere Gange antændt, og Materialhuset, der indeholdt mange brændbare Sager, var haardt truet; var dette kommet i Brand, vilde sandsynligvis ogsaa den nye Kirke være bleven ødelagt.

Videre kan leses:

St. Hans Aften, 23de Juni 1866, nedlagdes Grundstenen i Nærværelse af en talrig Forsamling. Et deiligt Veir begunstigede Festligheden, der begyndte med Afsyngelse a 1ste Vers af Salmen: «I Jesu Navn skal al vor Gjærning ske,» hvorpaa den i Naadensaaret forrettende Prest Abaham Vilhelm Støren holdt en Tale i Anledningen af Dagens Handling. Derefter oplæste Direktør Dahl som Formand i Bygningskommissionen Indholdet af en Blytavle, der tillgemed 1 Sølvspecie, 1 Sølvort og en Tolvskillig nedlagdes i et i Alterfonden muret Rum, hvorpaa der tilsidst blev afsunget 3die Vers af førnævnte Salme og endelig den apostoliske Velsignelse lyste over den forsamlede Skare.

Menighetshuset

Menighetshuset er bygningen øst for REMA-butikken i Ås sentrum. Den ble innviet i 1899. Frem til 1914 var ekteparet Akseliane og Hans Chr. Egeberg vaktmester her. Etter det overtok de som vaktmestere på det nybygde Aasgaard herredshus. Deres datter Solveig overtok deres jobb der. Hun huskes på Åsgård av mange frem til 1950-tallet.

Da enkefru Christine Haslum overtok jobben som vaktmester på menighetshuset i 1914, ble stillingen kalt husmor. Hun jobbet der frem til 1936. Det ble da bestemt at hun skulle få avløsning. Sine siste år levde hun på gamlehjemmet ved siden av.

Slørstad nordre

I Trygve Viks gårdshistorie kan man lese om Slørstad nordre: Hans Karl Samuelsen, født 1816, overtok gården i 1863. Christine ble født i 1854 og hadde en eldre søster og en yngre bror. Faren døde i 1871 og kona Elisabet ble sittende med gården til 1909. Farfar til dagens eier Kjell Lilleby, kjøpte gården i 1916.

I folketellingen for 1900 er Hans Haslum oppført som arbeider ved petroleumlageret på Steilene i Nesodden.